

კანონის და განვარგულისა პრეზრი

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მემკონა და კლეხთა მთავრობისა.

1931 წლის
ივნის 31.

№ 14

განცოლება პირები

ა/ქსფსრ სახალ. კომისართა
საბჭოს საქმითა მმართვე-
ლობის მიერ გამოცემული.

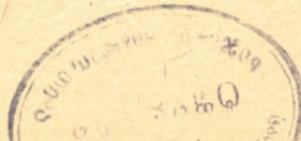
ვ ი ნ ა რ ა ს:

დაზღენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა
და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა ხაბები.

- შემთხვევაში კანონთა კოდექსის 36 მუხლის დამატებისა და 37, 67, 90 და 96
მუხლების შეცვლის შესახებ.
164. 1931 წლის გაზაფხულის საოცელო-სამეცნიერო თესლის და მოსახლის აღების გამაპანა-
ასთან დაკავშირებით საოცელო-სამეცნიერო ორგანიზაციების დაპრეზიდების შესახებ.
165. „სამუშა ბინათშემცენდობლის დაკრედიტებისათვის არსებული სეცრიალური კაიტალე-
ლებისა და ფონდების გამოყენების გეგმების შედგენისა, დამტკიცებისა და აღსრულე-
ბის შესის თაობაზე“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კო-
მიტერისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების შეცვლის შესახებ.
166. „ადგილობრივი საბჭოების ქადაგებისათვის მიერთებულ შენობათაგან ადგილობრივ
ბიუჯეტში შესაცლელ გადასახადთა გაერთიანების თაობაზე“ გამოცემული ამიერკა-
ვკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს 1930 წ. ივნისის 24-ის დადგენილების მე-2 მუხლის შეცვლის შესახებ.

დაზღენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა.

168. 1931 წლის მე-II კვარტალისათვის ა/ქსფსრ მოსახლეობის ფულადი რესსურსების მო-
ბილობის შესახებ.
169. ა/ქსფსრ-ში 1931 წლის საბჭოების არჩევნების კამისანის შედეგების შესახებ.
170. ა/ქსფსრ-ში გზათა მშენებლობისა და აეროტრანსპორტის მდგომარეობის და პერსაპერი-
კების შესახებ (ამზანავთა იაშვილისა და ორჯვილის მომსენბა).

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

171. 1931 წელს მუშა-ძალით ზექნებლობის მომარავების იპერატიული გეგმის შესახებ.
172. კოლეგიური მეურნეობებიდან გარე-სამუშაოს გასულის ორგანიზაციის ღონისძიებათა და სამუშაოების თაობის სოფლად მუშა-ძალის მოყროვების საქმეში ხელისშეწყობის შესახებ.
173. ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობაში 1931 წ. ქალთა ჩაბმის საკითხის შესახებ.

**დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან
არხებული აღსრულების შემოწმებელი კომისიისა.**

174. „სახამშე რაიონებში სამუშაველი საქონლის ზეზიდვის თაობაზე“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივნისის 26-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.
175. ბამბის დამუშავების კამპანიის თაობაზე სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (გ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ გამოცემული 1931 წ. V/12 დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.
176. 1931 წლის მოსავლის ბამბის გადაზიდვისათვის გზებისა და ტრანსპორტის განშეადების შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

164. ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 36 მუხლის დამატებისა და 37, 67, 90 და 96 მუხლების შეცვლის შესახებ.

„შრომის კანონიდებლობის ზოგიერთი ცვლილების შესახებ“ გამოცემული სსრკ.ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივნისის 3-ის დადგენილების თანაბმად (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 35 №-ი, მუხ. 257) ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგვენს: ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსში შეტანილ იქნებს შემდეგი დამტება: და ცვლილება:

1. 36 მუხლს დამატოს მე-5 აბზაცი შემდეგი შინაარსისა:

„უკეთე წარმოებისათვის საჭიროა, აღმინისტრობის შეუძლიან გადაიყვანოს მომუშავე ვალით ერთ თვემდე სხედ სამუშაოზე იმავე ან იმიავე აღვილის საწარმოსა თუ დაწესებულებაში. გადაყვანილ შეენარჩუნება საშუალო სამუშაო საშოვარი წინანდელი მუშაობის შინებით. უარისთვის არაპატიუსადებ მიზეზით ასეთ გადაყვანაზე შრომის ღისკიპლინის დარღვევად ჩაითვლება.“

2. 37, 67, 90 და 96 მუხლები მიღებულ იქნება შემდეგი რედაქციით.

„37. დაქირავებულის გადაყვანა ერთი საწარმოდან მეორეში ან ერთი აღვილიდან მეორე აღვილას, თუნდაც საწარმოს თუ დაწესებულების გადატანასთან

ჭრთად, აგრეთვე დაქირავებულის გადაყვანა ერთი საწამოდან თუ დაწესებულებიდან მეორეში 36 მუხლის მე-5 აბზაცით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, როდესაც ას წარმოებისათვის საჭიროა, ერთ თვეზე მეტი გადით, შეიძლება მხოლოდ მუშავისა თუ მოსამსახურის თანხმობით; უამისოდ შრომის ხელშექრულება შეიძლება მოშალოს თვითონულმა შხარებმ; ამასთანავე, დაქირავებულს ორსავე შემთხვევაში მიეცემა გამოსასვლელი დახმარება 89 მუხლის თანახმად“.

„67. სამუშაო ხელფასი გაიცემა არა სამუშაო დროს.

აღმინისტრიაცია მოვალეა უზრუნველყოს სამუშაო ხელფასის გაცემის ისეთი წესი, რომ თვითონულმა მომუშავეობა სამუშაო ხელფასი მიიღოს დაუბრკოლებლად მუშაობის დაწეებამდე ან გათავების შემდეგ უშუალოდ“.

„90. უკეთუ შრომის ხელშექრულება მოშილილ იქნა 36 მუხლის მე-5 აბზაცით, 47 მუხლის „დ“, „ე“, „ვ“ და „ზ“ პრენტებით და 49 მუხლით გათვალისწინებული მიზეზების გამო, აგრეთვე უკეთუ ხელშექრულება მოისპო დაქირავებულის სურვილით; 46 მუხლის წესისამგბრ, გამოსასვლელი დახმარება არ გაიცემა“

„96. 94 და 95 მუხლებით დაწესებული სამუშაო დროის ხანგრძლივობა ლამე მუშაობისათვის ჟემკირდება ერთი საათით.

ცელადი მუშაობისა თუ შეუწყევეტელი მორიგეობის დროს ლამის საათებში მუშაობის ხანგრძლივობა გაეთანაბრება დღისით მუშაობის ხანგრძლივობას; ამასთანავე, ასეთ შემთხვევაში სასყიდელი თვითონულ საათს ლამით მუშაობისათვის გადიდება და გაიცემა ლამის თითო საათში: დღის თითო საათის ფასის რვა მეშვიდედი (94 მუხ. პირველი ნაწილი) და ექვსი მეხუთედი (95 მუხ.)

ასეთ შემთხვევაში მუშა ნაქრობითი მუშაობისათვის ლამის თვითონულ საათში ნაბრობითი ხელფასის ზედმეტად მიიღებს: ის პირი, რომლის ნორმალური სამუშაო დრო რვა და შეიღი საათია, მისი კატეგორიისათვის დაწესებული საათობითი განაკვეთის ერთ შევეიდებს, ხოლო ის პირი, რომლის ნორმალური სამუშაო დრო ექვსი საათია,—ერთ მესქუთედს.

შვიდსაათიან სამუშაო დღეზე გადაყვანილ საწარმოში, ცვლადი მუშაობის დროს, თვითონულ საათში ლამის მუშაობისათვის მუშას მიეცემა დამატებით იმ კატეგორიის საათობითი განაკვეთის ერთი მეშვიდედი, რომელზედაც იგია მიწერილი (94 მუხლის მეორე ნაწილი).

შენიშვნა. ლამედ ითვლება დრო—საღამოს ბთი საათიდან დილის ექვს საათამდე.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კამისართა საბჭოს
თავმჯდომარე მ. ორაზელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ივლისის 19.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 198 №-ში 1931 წ. ივლისის 21-ს.

ହୁଅଛିଏକିଲେଖା ଆମିକରଣାବିଧାନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅଧିକାରିତାଲେଖା-
ଖେଳି କମିଶନିକୀଳିର ଏବଂ ଏ/କ୍ସଟିକର ସାବଧାନେ କମିଶନିକୀଳିର
ସାଥିକାରୀଙ୍କୁ ଶାଶ୍ଵତିକାରି.

165. 1931 ଫୁଲିର ଗାନ୍ଧାର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ତିଲିଙ୍କର ତେବେଗିର ଏବଂ ମନୋବ୍ୟକ୍ତିଲିଙ୍କର ଅନ୍ତରେ
ପାରିବାକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ବିଭିନ୍ନକାରୀ ବିଭିନ୍ନକାରୀ
ଅନ୍ତରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୀୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା.

ରାଜାର୍ଥାନ୍ତର ଗାନ୍ଧାର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ତିଲିଙ୍କର ତେବେଗିର କମିଶନିକୀଳିର ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା 1931 ଫୁଲିର ମନୋବ୍ୟକ୍ତିଲିଙ୍କର ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2. 1-ଲ୍ ମେଡିକଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

5. ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

a) ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

b) ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

c) ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

d) ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

e) ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

f) ଶେମରାଲ୍‌ମାର୍କ୍‌ଟିଲ୍ ଏବଂ କମିଶନିକୀଳିର ଉତ୍ତରିକାଲିକ ଅନ୍ତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

რეგისათვის—ამ მანქანების ჰერმიტევნითი დასახელებით და ლირებულების განსაზღვრით; ეს მანქანები გაიცემა ა/ქსფსრ-ში 1930-31 წ. შემოზიდული კონტინგენტიდან.

აღნიშნული სიები, დაწვრილებითი განმარტებითი წერილებით და მასალებით, რაც უნდა აშენებდეს 1931 წლის გაზაფხულის თებევის და მოსავლის აღების სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მსეულობას და შედეგებს, გაიგზავნება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებლი კომიტეტის პრეზიდიუმთან არსებულ პრემიილურ კომისიაში განსახილველად და პრემიების გასაცემად.

7. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენლობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) იხმარონ ლონისძიებანი, რათა მოსახლეობას ფართოდ ეუწყოს ბეჭდევით სიტყვისა, რადიოს და სხვა საშუალებით—ვინ გამოიჩინა თავი გაზაფხულის თებევისა და მოსავლის აღების სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის ჩატარებისა და სასწრავოდ განხორციელების საქმეში;

ბ) იხმარონ ლონისძიებანი, რათა პერიოდული პრესსა, განსაკუთრებით საგლეხო, და აგრეთვე კედლის გაზეთები ფართოდ აშენებდნენ სოციალისტური უჯღიბრების მსეულობას და დასაპრემირებლად წარსადგენი ორგანიზაციების შეშაობას და აწარმოებდნენ ულმობელ ბრძოლას ცრუ დამკურელობის წინააღმდეგ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე ვ. ორახელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ივლისის 19.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 204 №-ში 1931 წ. ივლისის 27-ს.

დადგენილება ამინისტრაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საგზოს.

166. „სამუშე ბინათმშენებლობის დაქრედიტებისათვის არსებული სპეციალური კაპიტალებისა და ფონდების გამოყენების გაფარგების შედეგენისა, დამტკიცებისა და ოსრულების წესის თაობაზე“ გამოცემული ამინისტრაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა ხაბჭოს დადგენილების შეცდლის შესახებ.

„სამუშე ბინათმშენებლობის დაქრედიტებისათვის არსებული აღგილობრივი კაპიტალების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მარტის 4-ის დადგენილების თანაბმად (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. მე-15 №-ი, მუხ. 146) ამინისტრაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო დადგენენ:

ამინისტრაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ივლისის 22-ის დადგენილებაში „სამუშე ბინათმშენებლობის დაქრედიტებისათვის არსებული სპეციალური კაპიტალებისა და ფონდების გამოყენების გეგმების შედეგენისა, დამტკიცებისა და ოსრულების შესახებ“ (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1929 მე-14 №-ი, მუხ. 118) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება.

I. 1-ლი მუხლის „გ“ ლიტერა მიღებულ იქნეს შემდეგი რადაქციით:

„გ) ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქების სპეციალური კაპიტალები“.

II. მე-2 მუხლის „ბ“ ლიტერის მე-2 და 3 პუნქტებში სიტყვები „ა/ქსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის“ შეიცვალოს საიტყვებად „ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის“

III. მე-4 მუხლის „გ“ ლიტერა მიღებულ იქნეს შემდეგი რადაქციით:

„გ) საქალაქო საბჭოებისა და საქაშე, საკურორტო და სააგარაჟო დაბების საბჭოების მიერ საბინაო ფონდის სპეციალური კაპიტალებიდან გადადებული ანარიცებისაგან 10%-ის რაოდენობით“.

IV. მე-4 მუხლის დაემატოს „ე“ და „ვ“ ლიტერები შემდეგი შინაარსისა:

„ე) კომერციული (სამეურნეო) ანგარიშის საფუძველზე მომზედ ადგილობრივი მნიშვნელობის სახელმწიფო საწარმოთა (ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ტერიტორიაზე მდებარეთა გამოკლებით და სამრეწველო და სატრანსპორტო საწარმოთა გარდა) მუშებისა და მოსამსახურების ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდებიდან სამუშე ბინათმშენებლობისათვის გადადებული ანარიცებისაგან; აგრეთვე ადგილობრივი მნიშვნელობის სამომზმარებლო კომპერატიული ორგანიზაციების ანარიცებისაგან;“

„ვ) სხვა იმ წყაროების შემოსავლისაგან, რაც შეიძლება დაწესებულ იქნეს ა/ქსფსრ შედეგილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით და სათანადო საბჭოების დადგენილებებით.“

V. მე-4 მუხლის კბ „ლიტერის მე-2 და 3 პუნქტებში სიტყვები „ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (ა/ქსფსრ შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში) სამართველოს“ შეცვალოს სიტყვებად „ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემამალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატების“.

VI. მე-7 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„7. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სპეციალური კაპიტალის სამუშავე ბინათმშენებლობის დაკრედიტებისათვის შეიქმნება ამ რესპუბლიკებისა და ოლქების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან. ეს კაპიტალური შესდგება:

ა) ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ბიუჯეტებით გადადებული ასიგნებისაგან;

ბ) ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ტერიტორიაზე მდებარე, კომერციული (სამუშავეო) ანგარიშის საფუძველზე მომქმედ, ადგილობრივი მნიშვნელობის სახელმწიფო საწარმოთ (სამრეწველო და სატრანსპორტო საწარმოთა გამოკლებით) მუშების და მოსამასახურების ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდებიდან სამუშავე ბინათმშენებლობისათვის გადადებული ანარიცხებისაგან; აგრძელებული ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების ტერიტორიის გარეშე მყრიცხლებისა და ადგილობრივი მნიშვნელობის სამომხმარებლო კოოპერატიული ორგანიზაციების ანარიცხებისაგან;

გ) საქალაქო საბჭოების და სამუშავე, საკურორტო და სააგრარუმ დაბების საბჭოების შეირ საბინაო ფონდის სპეციალურ კაპიტალებიდან გადადებული ანარიცხებისაგან 10%-ის რაოდენობით;

დ) სხვა იმ წყაროების შემოსავლისაგან, რაც შეიძლება დაწესებულ იქნეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით ან ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქების კანონმდებლობით“.

VII. მე-7 მუხლის შენიშვნა გაუქმებულ იქნეს.

VIII. მე-8 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„8. საბინაო ფონდის სპეციალური კაპიტალებიდან (მუხ. 11) ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სპეციალურ კაპიტალებში და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სპეციალურ კაპიტალებში გადასაღები ანარიცხები შეიტანება კომუნალურ ბანკებში ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისარია საბჭოების მიერ დადგენილ ვადაზე“.

IX. მე-9 და 10 მუხლებში სიტყვები „ადგილობრივი სპეციალური კაპიტალები“ შეიცვალოს სიტყვებად „ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სპეციალური კაპიტალები“.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორასელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

დაღგენილება ავიტორაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს შესახებ.

167. „ადგილობრივი საბჭოების ქონებისათვის მიკუთვნებულ შენობათაგან ადგილობრივ ბიუჯეტში შესასვლელ გადასახადთა გაერთიანების თაობაზე“ გამოცემული ამიერკავკისის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 24-ის დაღგენილების მე-5 მუხლის შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკისის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მე-5 მუხ. ამიერკავკისის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 24-ის დაღგენილებისა და ადგილობრივი საბჭოების ქონებისათვის მიკუთვნებულ შენობათაგან ადგილობრივ ბიუჯეტში შესასვლელ გადასახადთა გაერთიანების შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 140) მიღებულ იქნეს შემდეგი ჩედაქციით:

„მუხ. 5. საიჯარო ქირა ადგილობრივი საბჭოების ქონებისათვის მიკუთვნებული, არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობისა, რაც დაქვრილია კანცელარიისა და სხვა საქიროებისათვის (სავაჭრო-სამრეწველო და სასაწყობო სადგომების გამოკლებით), გამოიანგარიშება მტკიცე განაკვეთად ფართობის ერთოულზე; ამასთანავე, საიჯარო ქირა უნდა შეიცავდეს საამორტიზაციო ანარიცეს სადგომის ღირებულების $\frac{1}{2} \%$ -დან $1\frac{1}{2} \%$ -დან, სადგომის მდგომარეობის მიხედვით, და დახარჯელი კაპიტალის პროცენტს 3-დან 5-დან.“

საიჯარო ქირა სხვადასხვა უნდა იყოს დაშეირავებლის კატეგორიის კვალობაზე, ხოლო იმ პირობით, რომ ამა თუ იმ ქალაქ-ადგილისათვის საშუალო ქირა შენობის ღირებულების $5\frac{1}{2} \%$ -ზე ნაკლები არ იქნეს.

საიჯარო ქირის სანიმუშო განაკვეთებს და ლიფტერენციაციის ლამჭირავებელთა კატეგორიების კვალობაზე დაწესებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპექტული კულტურული სახალხო კომისართა საბჭოები კომუნალური მეურნეობის მთავარ სამმართველოთა წარდგენისამებრ.

2. წინადაღება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემიყალი რესპუბლიკების მთავრობათ:

ა) შეუთანხმონ ორი დეკადის ვაჟაზე თავიანთი კანონმდებლობა ამა დაგენილებას;

ბ) შეიმუშაონ ერთი ოვის ვადაზე ქანცელარიებისა და სხვა საჭიროებისათვის დაქერილი საღიმების საიჯარო ქირის სანიშუში განაკვეთები და დიფერენციაცია დამტკირავებელთა კატეგორიების კვალობაზე.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორასელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ივლისის 29.

ტფილისი.

დადგენილება აპილიკაციასის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

**168. 1931 წლის მე-II კვარტალისათვის ა/ქსფსრ მოსახლეობის
ფულადი რესსურსების მობილიზაციის შესახებ.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. 1931 წლის მე-II კვარტალისათვის ა/ქსფსრ-ში ფულადი სახალის მობილიზაციის გეგმის შესრულების შედეგები, რაც 51.833.000 მან უდრის, მაშინ, როდესაც დავალებული იყო 67.059.000 მან. მობილიზაცია, ე. ი. 77% -ის რაოდნობას, არა დამაკმაყოფილებელად ჩაითვალისწინება.

2. აღნიშნოს, რომ გეგმის ბოლომდე შესრულებლობა უნდა ჩაეთვალოს მთლიან აზერბეჯანის სსრ-ას, რომელზედაც მოდის ა/ქსფსრ მთელი საკვარტალო გეგმის ნახევრზე მეტე (37.878.000 მან.) და სადაც შესრულებულია გეგმის მხოლოდ 59,3% -ით, ამივე დროს სომხეთის სსრ-ში საკვარტალო გეგმა შესრულებულია 106,4% -ით, ხოლო საქართველოს სსრ-ში 100,7% -ით.

3. ცალკე აღნიშნოს, რომ აზ. სსრ-ში სამობილიზაციო რესსურსების გეგმის ბოლომდე შესრულებლობის მიზეზია მუშაობის სუსტიად ჩატარება ქალ. ბაქო-ში სადაც თამაყორილია შემოსასვლელი თანხების ძირითადი წყაროები.

4. გადამშევერი გარდატეხის მოსახლეობა აზერბაიჯანის სსრ-სა და ქალ. ბაქოში სამობილიზაციო რესსურსების გეგმის შესრულებისათვის, წინადაღება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს:

ა) გააძლიეროს აზერბაიჯანის სსრ მშრომელთა შორის მასშრო მუშაობა ფულადი რესსურსების მობილიზაციის გეგმის თვის დროზე შესრულების პოლი-

სსრ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმების მისცენ დირექტორები სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) მიაქციონ ყურადღება სამომილიზაციო, რესურსების ყოველგვარი გადასახლდელის გეგმების საქსებით შესრულებას;

ბ) გასულ მეორე კვარტალში აუკრეფთავი ჯველა გადასახლდელი შეჰქრიფონ ა/წ. აგვისტოს 15-თვის.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ივლისის 19.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 204 ს-ში 1931 წ. ივლისის 27-ს.

დადგინდება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის შესახებ.

169. ა/ქსფსრ-ში 1931 წლის საბჭოების არჩევნების კამპანიის შედეგების შესახებ.

მოისმინა-რა მოხსენება ა/ქსფსრ-ში 1931 წლის საბჭოების არჩევნების კამპანიის შედეგების შესახებ, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი აღნიშნავს:

1. ა/ქსფსრ-ში 1931 წლის საბჭოების არჩევნები სწარმოებდა მთელი ფრონტით სოციალიზმის შეტევის ვითარებაში და კულტურული, როგორც კლასის, მთლიანი კოლექტივიზაციის საფუძველზე, ლიკიდაციის პირობებში, რამაც გამოიწვა სოფლად ეკონომიკური ურთიერთობის ძირითადი ცვლილება.

პროლეტარიატისა და მშრომელი გლეხობის გმირულმა ძალთა დაძაგერაში სოციალისტური ეკონომიკის საძირკვლის დამთავრებისათვის— პარტიის გენერალური ხაზის საფუძველზე—გამოიწვია სოფლისა და ქალაქის კულაკური და ბურ-ულაზის „ნებანური“ ელემენტების გამტენინარებული წინააღმდეგობა. კულაკობა და ქალაქის კაპიტალისტური ელემენტები, აწარმოებლნენ-რა ბრძოლას პარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკის წინააღმდეგ, ცდილობრივ პირებულობისა გაელენა მოქადინათ ამომტრჩეველთა ზოგიერთ უწენებზე, განსაკუთრებით ქალ-ამომტრჩეველთა უფრო ჩამორჩენილ ნაწილზე, და ამით გაელენა მოქადინათ ისეთი უაღრესი მნიშვნელობის პოლიტიკური კამპანიის შედეგზე,

როვორიც საბჭოების არჩევნებია. მაგრამ კულაკური და ბურჯუაზიულ-ანეპიანური ელემენტების ცდას მეღრად წინააღმდენენ მუშები, კოლექტურნეები და მშრომელი გლეხობის უართო მასტბი, რომელთაც ამილეს ამ ელემენტების მოქმედება და არა მარტო ჩამოაშორეს კამპანიაში მონაწილეობას, არამედ იგრევე მოუსცეს ყოფელგვარი საშუალება გაელენა მოხდინთ კამპანიის მსვლელობაზე. ამრიგად, 1931 წ. საბჭოების საარჩევნო კამპანიაშ ნათელჲყო ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა პოლიტიკური აქტიობის დიდი ზრდა, რაც პირდაპირი შედევი პარტიის გენერალური ხაზის გატარებისა. კერძოდ, ამ კამპანიაშ საუკეთესოდ ცხადდეთ პროლეტარიატის მძღვანებელი როლი მშრომელი გლეხობის მიმართ. ამ მხრით ოვალსაჩინო პოლიტიკური მნიშვნელობა ქვენდა, ბუქსირის სახით, სოფლად მუშათა ცენტრულიდან მუშათა ბრიგადების წარგამავნის პრაქტიკას და ამ ბრიგადების მიერ სააგიტაციო მიზნით გარემო სოფლების დავლას; ამ პრაქტიკას შეემნა ახალი ფორმა პროლეტარიატის ზელმძღვანელი როლის განხორციელებისა მშრომელი გლეხობის მასსებში.

ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა ნებისმიერა, რაც არჩევნებში გამოიხატა, მიმართულ იყო საბჭოთა ხელისუფლებისათვის ხელისშესაწყობად, სიძნელეთა დასაძლევად და მშვიდობინობის პოლიტიკის მოთხოვნილებათა განსახორციელებლად, ხოლო ამავე დროს ჩენი ქვეყნის თავდაცვის უნარიანობის განსამტკიცებლად.

2. საანგარიშო და საარჩევნო კამპანია მიმდინარეობდა სხვადასხვა გადახრებთან ბრძოლის ნიშნით: მემარჯვენე ოპორტუნიზმისა, როგორც დღევანდელი ეტაპის მთავარი საფრთხისა, „მემარცხენე“ გადახვევის და ავტორუე მათონ შეტრიბულობის წინააღმდეგ. ორ ფრონტზე ბრძოლა კონკრეტულად გამოიხატა იმ მოთხოვნაში, რომ საბჭოების მუშაობა ძირითადად ყოფილიყო გარდაქმნილი, რადგანაც საბჭოები გამტარებელინი არიან პარტიის გენერალური ხაზისა, და რომ საბჭოებს გადატრით პირი ებრუნათ წარმოებისა და კალექტიური მეურნეობისაკენ.

საბჭოთა საარჩევნო და საანგარიშო კამპანიამ უფრო აღამაღლა მასსების კლასბრძივი ბრძოლის უნარი და უზრუნველყო ათასობით ახალ მშრომელთა ჩაბათ სახელმწიფოს უშუალო მშარველობაში—სეკურიტეტის მუშაობისა და სოციალისტური შეთავსების გაშლით და ფაბრიკების და ქარხნების შეფობის გაწევით სახელმწიფო პარატისათვის. საბჭოთა საარჩევნო კამპანია ახალ ამამორავებელ ძალად იქცა კოლექტიურ მეურნეობათა შემდგრმი განვითარებისა, არსებულთა განმტკიცებისა და ახლოთა მოწყობისათვის,

კოლექტიური მეურნეობანი, როგორც სოციალისტური მოწინავე რაზმი სოფლად, ასრულებდნენ მძღვანებელ როლს საარჩევნო კამპანიაში, რაზმივდნენ ორგანიზაციულად, პარტიისა და მუშათა კლასის ხელმძღვანელობით, მშრომელი გლეხობის მასსებს შეკვეთით შეტევისათვის კაპიტალისტური და ანტისაბჭოთა ელიმენტების წინააღმდეგ.

3. იმისდამიუხუდებადად, რომ ზოგიერთ ადგილის თავი იჩინა მთავრობის დირექტორების გამტარულებაშ (არასათანადო შეფასება საშუალო ინდივიდუალურ გლეხთა შორის მუშაობის მნიშვნელობისა, რაც იმაში გამოიხატა, რომ მათ

წარმომადგენლებს საარჩევნო კომისიებში ყურადღება არ ჰქონდა მიუცემული), მანც რაიონების უმეტეს ნაწილში ხელმძღვანელმა ორგანიზაციებმა სისწორით შეაფასეს საშუალო გლეხთა მნიშვნელობა საბჭოთა სახელმწიფოს მშენებლობაში და მრავლობით მითხვდეს ისინა და ინდივიდუალური ღარიბი გლეხობა კოლეგტიურ მეურნეთა და ღარიბთა კრებებზე და ჩააბას საბჭოების მუშაობის. ამის გამო, იმისდამიუხედავად, რომ კულაკური ელემენტები ცდილობდნენ ჩამოეშორებინათ საშუალო გლეხობა საბჭოებისათვის, ამ გლეხობის ძირითადი მასა მაინც კოლმეურნებთან და ღარიბ გლეხებთან ერთად იყვნენ, შევებული ჰქონდათ-რა, რომ საჭიროა გამაგრებულ იქნეს კაშირი ღარიბ გლეხობასთან სოფლის კაპიტალის ტურ ელემენტებთან ბრძოლაში. კოლექტივისაცის საფუძველზე.

4. მასსების პოლიტიკური აქტიობის ზრდის მაჩვენებელია როგორც საანგარიშო, ისე საარჩევნო კრებებზე გამოცხადებულ ამომჩეველთა პროცენტი. ამ პროცენტმა ა/კსტსრ-ში საშუალოდ მიღაწია ამომჩეველთა ცალკეულ ჯუშავებს შორის: კოლმეურნეთა შორის 77-დე; სასოფლო-სამეურნეო მუშაობა შორის — 82-დე, ღარიბთა შორის — 72-დე.

განვლილი კამპანიის დიდ წარმატებად უნდა ჩაითვალოს ავრეთვე აქტიობის გადამდება ამომჩეველ-ქალთა შორის, რომელთა მონაწილეობაც არჩევენდებში ა/კსტსრ ტერიტორიაზე გაიზარდა საშუალოდ 60%-იდე.

ამასთან ერთად ყურადღების ღირსა ავრეთვე ის გარემოგბა, რომ, ქალთა კადრების საკითხისადმი მემარჯვენე ოპორტუნისტული განწყობილობის გამო, ანიშნული აქტიობა ადგილებზე სათანადოდ გამოყენებულ და განმტკიცებულ არ იქნა. ეს გარემოება, კერძოდ, მაჩვენებელია იმ უაქტისა, რომ სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარებებად არჩეულთა შორის ქალთა პროცენტმა იკლ.

5. ხელისუფლების ახლად არჩეული ორგანოების შედგენოლობა გვიჩვენებს, რომ ამ ორგანოებში მუშაობა, კოლმეურნეთა და ღარიბთა ხელმძღვანელი როლი განმტკიცებულია. კერძოდ, თვალსაჩინოდ გაიზარდა საქალაქო საბჭოებში მუშების პროცენტი.

გაიზარდა აგრეთვე კომუნისტური პარტიის წევრების რიცხვი ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების შედგენილობაში.

ამასთან ერთად საურადლებოა აგრეთვე, რომ სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეთა შორის წერავითხვის არამოცნებთა პროცენტმა იკლ.

ცნობები იმის შესახებ, თუ რა პროცენტს შეადგენენ უფლებაჩამორთმეული მოსახლეობის საერთო რიცხვში, აგრეთვე გვიჩვენებს, რომ წარსულში ზოგიერთ ადგილას შეჩენებული ხაზის გამრცება საშუალო გლეხთა მიმართ მიმდინარე კამპანიაში გამოსწორებულ იქნა.

აღნიშნავს-რა ზემოდ ჩამოთვლილ პოლიტიკურ და საორგანიზაციო წარმატებათ, როგორც საარჩევნო კამპანიის შედეგს, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი, ამასთან ერთად, აქცეულ ყურადღებას საბჭოთა ადგილობრივი ორგანოების საორგანიზაციო მუშაობის შემდეგ ნაკლებანებას და ცალკეულ შემთხვევაში საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკური ხაზის დამახინებას:

1) ზოგიერთ ადგილას სათანადო შეფასებულ არ იქნა საბჭოთა სააწეა-
რიშო-საარჩევნო კამპანია, როგორც უღრესი პოლიტიკური მნიშვნელობის კამ-
პანია, რაც დაკავშირებული სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის გაძლი-
ერებასთან; სუსტად იყო გაშლილი სამომავადებლო საარჩევნო მუშაობა (ინსტ-
რუქციის განვითარება, კოლმეურნეთა, ლარიბთა და მოჯამავირეთა შორის მუ-
შაობა, ვალების დარღვევა და სხვ.); მოგვარებული არ იყო ზემდგომი ორგა-
ნოებისათვის ინფორმაციის მიწოდება კამპანიის მსვლელობის შესახებ.

2) საარჩევნო კამპანიის შედეგმა გვიჩვენა, რომ ზოგიერთ ადგილობრივ
საბჭოს ჯერ კიდევ საქმარისად არ შეუვნია პარტიისა და მთავრობის დირექ-
ტორები მუშაობის თაობაზე კოლმეურნებთან, როგორც მთავარ დასაყრდნობ
ელემენტებთან სოფლად, ლარიბ გლობობასთან და მოჯამავირებთან. ზოგიერთ
ადგილას კოლმეურნეთა, ლარიბთა და მოჯამავირებთა თვალსაჩინოდ გადიდე-
ბული აქტიობა არ იქნა საქმარისად გამოყენებული პროლეტარული გავლენის
განმტკიცებისათვის საშუალო გლობობის ფენებში; აგრეთვე ჯერვენად შეფა-
სებული არ იყო საშუალო გლობობის მნიშვნელობა საარჩევნო კამპანიისათვის;
იყო შემთხვევები ქალასობრივი ბრძოლის შეუფასებლობისა არჩევნების დროს, ამ
ბრძოლის მიფუჩებებისა და კლასობრივი სიიხიზლის შესტებისა; ეს იყო
თვალსაჩინო წარმატების შედეგი კულაკობის, როგორც კლასის, ლიკვიდაციისა
მთლიანი კულექტივიზაციის ბაზისზე; აგრეთვე თავი იჩინა კულაკებ ელემენ-
ტებთან შეგვების ტენდენციამ, ხოლო ზოგიერთ ადგილას მათთან დაკავშირე-
ბაშაც.

3) ზოგიერთ ადგილას ნათლად ვერ გაიგეს, რომ საბჭოთა არჩევნების
პოლიტიკური მნიშვნელობა იმაში მდგომარეობს, რომ არჩევნები უდიდესი სა-
შუალებაა მთლად საბჭოთა მუშაობის ძირითადი გარდაქმნისათვის რეკონსტ-
რუქტიული პრიორიტეტის ამოცანათა შესაბამისად.

4) ქალთა შორის მუშაობის სფეროში: შემცირდა მშრომელ ქალთა რიცხვი
ხელმძღვანელი ორგანოების შედეგნილობაში, ქალთა პროცენტი საბჭოებისა
და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების შედეგნილობაში, ქალთა მონაწი-
ლობა სარაიონო და რასებლივიქურ ყრილობებში, რაც იმის შედეგია, რომ
მთელმა რიგმა საბჭოთა ორგანიზაციებმა, მემარჯვენ პოორტუნისტული თვალ-
საზრისის გამო, სათანადო ვერ შეაფასეს ქალთა როლი და ვერ გამოიჩინეს
საქმარისი უნარი ქალთა გადიდებული აქტიობის გამოსაყენებლად და განსა-
მტკიცებლად საბჭოთა საანგარიშო-საარჩევნო კამპანიის პერიოდში.

ზემოაღნიშნულ გარემოებათა მიხედვით და განვლილი საარჩევნო კამპა-
ნიის შედეგების ანგარიშში მიღებით—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტი ადგენს:

1. წინადადება მიეკუს ა/ქსფსრ შედეგნილობაში შემავალი რესპუბლიკე-
ბის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—თავიანთ შემდგომ მუშაობაში
საბჭოების მოქმედებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად მხედველობაში მიი-
ღონ შემდგენი:

2) საბჭოების მუშაობა გარდაქმნილ და წარმოებულ უნდა იქნეს ისე, რომ
საბჭოები განვითარება პარტიის გენერალური ხაზის რეალური გამტარებელნი:

ე) სასოფლო საბჭოების მუშაობის განმტკიცება შეუძლებელია უიმისოდ, რომ გაუმჯობესებულ არ იქნეს სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების მუშაობის თვისება და ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური ორგანოების ხელმძღვანელობა; ამიტომ საჭიროა განივროს მუშაობის გაშლა რაიონების მდგომარეობის შესასწავლად, გაძლიერდეს ცენტრალური ორგანოების ხელმძღვანელობა კადრების სათანადოდ შერჩევისა და რაიონებთან კავშირის გაუმჯობესების საქმეშ და ავტოთვე თავის ღრაზე პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს მათ —რაიონში სამუშაონეო-პოლიტიკური ამოცანების შესრულებისათვის:

ვ) გაშლილ უნდა იქნეს დაუყონებლივ განსაკუთრებული მუშაობა სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარებისა და წევრების საანბანო წერავითხევის უცოდინარობისა და უცირტიცოდნების სალიკვიდაციოდ;

ზ) უნდა მოხდეს აქტიური საძრისობა საბჭოების მუშაობაში ქალთა ჩამისათვის, კერძოთ — საბჭოთა სააღმინისტრაციო კადრების მომზადების კურსებზე მოთავსებით, სექციების მუშაობაში მონაწილეობით, მათ შორის სოციალურ-კულტურული მუშაობის გაძლიერებით და სხვ.;

თ) ფართოდ უნდა გაიშალოს ადგილებზე შემოწმება ლენინური ნაციონალური პოლიტიკის განხორციელების საქმის ჩატარებისა და შემდგომი განვითარებისა, ინტერნაციონალური ერთობის, პროლეტარული სოლიდარობის და ა/ქსფრ-ში მოსახლე ერგების თანამშრომლობის განმტკიცებისა და მათი ნაციონალური — ფორმით და პროლეტარული — შინასრის კულტურის განვითარებისა; პრაქტიკულად გაძლიერებულ უნდა იქნეს მუშაობა კალების მომზადებისათვის ა/ქსფრ ძირითადი ერგებიან, მათგან სახელმწიფო პარატის გაფუძიანებისათვის, საგამომცემლო მუშაობის გაფართოებისათვის, განსაკუთრებით ეროვნულ უმცირესობათა შორის; აგრეთვე გაძლიერებულ უნდა იქნეს საკოლმეურნეო მშენებლობა და სოციალურ-კულტურული მშენებლობა (საყოველთაო სწავლება, სოც.-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებანი და სხვ.) ეროვნულ უმცირესობათა რაიონებში.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდიდარი გ. სულიანი.

დადგენილება ავიტრივებასის ცენტრალური
აღმასრულებელი კოვიტეტის პრეზიდიუმისა.

170. ა/ქსფსრ-ში გზათა მშენებლობისა და აფტოტრანსპორტის
მდგომარეობისა და პრესკეტივების შესახებ.

(ამამავთა იშვილისა და ორჯველიჭიძის მოხსენების გამო)

შოთაშინა-რა ამიერკავკასიის გზატეტეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტო-
მობილო ტრანსპორტის სამართველოს წარმომადგენლების მოხსენებანი—
ა/ქსფსრ-ში გზათა მშენებლობისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მდგომა-
რეობისა და პრესკეტივების შესახებ, ამიერკავკასიის ცენტრალური ილმასრულებე-
ლი კომიტეტი ადგენს:

I.

1. აღნიშვნის, რომ:

ა) ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებმა საკ-
მარისი ყურადღება არ მიაქციეს რესპუბლიკანური და ადგილობრივი შენიშვ-
ნელობის გზებს;

ბ) საემარისად არ არის გამოყენებული კანონი შრომის საგზაო ბეგარის
შესახებ (განზრახული 10 მილიონი მან. სამუშაოებიდან შესრულებულია მხო-
ლოდ 15%);

გ) რაციონალურად არ არის ორგანიზებული შრომის საგზაო ბეგარა;

დ) ფულადი ასსივნები არ შეესაბამება ყოველგვარი გზების (საერთო-
საკეთირო, რესპუბლიკანური და ადგილობრივი) საგზაო მშენებლობის საჭი-
როებათ ხუთწლედის პირველი სამი წლისთვის;

ე) მის გამო წარმოსდგა საშიშროება, რომ ა/ქსფსრ-ში საგზაო მშენებლო-
ბის ხუთი წლის გეგმა შესრულებული არ იქნება;

ვ) მიმდინარე წელს სავზაო მშენებლობის დაფინანსება არანორმალურად
მიმღინარეობს, რაც არ შეეფერება მიღებულ ტებებსა და სეზონობის პირობებს
ა/ქსფსრ-ში (წლიური კაპიტალური მშენებლობისათვის ა/ქსფსრ-ში გადადებუ-
ლი ასსივნებიდან 1-ლ ნახევრაწლელში გაცემულია საერთო-საკავშირო გზებისთვის
მხოლოდ 32%-ი და რესპუბლიკანური გზებისთვის—45%).

2. დადასტურებულ იქნეს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს პლენუმის
1931 წ. ივლისის 11-ის დადგენილება:

ა) ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური ბიუჯეტებით საგზაო სამუშაოე-
ბისათვის გადადებულ ასსივნების მე-3 კვარტალში თავმოყრის აუცილებლობის
შესახებ;

ბ) ამიერკავკასიის წარმომადგენლობისათვის დავალების შესახებ—აღმრას
სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო გზატეტეცილებისა,
ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის ცენტრალური სამართველოს
წინაშე შუამდგომლობა, რომ საერთო-საკავშირო გზების საგზაო სამშენებლო
სამუშაოთა ძირითადი დაკრედიტება მოხდეს მე-3 კვარტალში.

3. ა/კ. გზატყეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარმა სამმართველომ უნდა დააჩქაროს საშემოდგომო გადაზიდვებისათვის გამოსაყენებელი გზების ორმლები (რომლების ექსპლოატაციასაც ეჭვევა სრულიად საკავშირო საშემომძილო ტრანსპორტის შენაერთი) და პირველ რიგში მარცვლეული და ბაზის გადაზიდვის რაიონებში.

4. საჭიროდ იქნეს ცნობილი როგორც საერთო-საკავშირო, ისე რესპუბლიკანური და აღვილობრივი მნიშვნელობის გზების დაუზიანების ვაძლიერება 1932 წ. იქმდე, რომ შესრულებულ იქნეს არა მარტო ხუთწლედის მე-4 წლისათვის ნავარიუდევი, არამედ დაიფაროს ხუთწლედის პირველი სამი წლის დანაკლისიც.

5. დადასტურებულ იქნეს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. იქნისის 11-ის დადგრილება, რომლითაც წინადადება ეძლევა გზებით დაგრერესებულ ყველა უწყებას, ორგანიზაციას და საწარმოს—გაითვალისწინოს 1932 წლის საკონტროლო ციფრებში კრედიტები საგზაო მშენებლობისათვის.

6. დაევალოს წინა მუხლში დასხელებულ ირგვანიზაციებს—რეალურად განახორციელონ ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული დადგენილება.

7. კრძოლ, დაევალოს „სოიუზჩერება“-ს და ამიერკავკასიის მებამბეჭობის კომიტეტს—გაითვალისწინონ 1932 საბიუჯეტო წელს სახსარი საგზაო მშენებლობისათვის ამიერკავკასიის საბაზებ და სამარცვლებულ რაიონებში საბაზებ და სამარცვლეულო მეურნეობების გზებით უზრუნველსაყოფად და გზების ნუსხა და მათი ტიპი შეუთანმინონ ა/კ. გზატყეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარ სამშაროთველოს.

8. რაღვანაც საბაზებ მეურნეობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს აზერბაიჯანში, საჭიროდ იქნეს ცნობილი 1932 წელს გინდარხ—ალჯაბედი—გიაურარხ—დაშბურუნისა და სალიანი—ჰუშინი—ბელასუვარის გზების გაყვანა, საერთო მანძილით 100 კილომეტრამდე, რისთვისაც წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის მებამბეჭობის კომიტეტს—გაითვალისწინოს ეს სამუშაოები თავის გეგმებში და გამოჰყოს სამისილო საჭირო სახსარი.

9. რაღვანაც საგზაო მშენებლობაზე მოსაქმე მუშაოთა მომარავება მე-3 სიით აძნელებს მუშა-დილის მოგროვებას და ქვემის ამ მუშა-ძალის დენალობას (ცვალებადობას), მით უფრო, რომ მომენტობლო ორგანიზაციები (ანდეზიტი, ბარიტი, წყლის მეურნეობა) უკეთ არიან მომარავებულინი, წინადალება მიეცეს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—დაევალოს ა/ქსფსრ მომარავების სახალხო კომისარიატს—საგზაო მშენებლობის მუშები მე-3 სიიდან გადაიყვანოს მეორე სიაში.

10. რაღვანაც საგზაო ბევრა ა/ქსფსრ ტერიტორიის აქამდე საქმარისად არ არის განხორციელებული (ხელოქენებული არასრული ცნობებით—მხოლოდ წლიური გეგმის 15% —დფ) რესპუბლიკანური გზატყეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის არასამარისი ენერგიით მუშაობის გამო და უმთავრესად-კი იმის გამო, რომ აღვილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი სათანადოდ არ აფასებდნ საგზაო ბევრა სინიშვნელობას, და რაღვანაც აუცილებლად საჭიროა, რომ 100%—ით განხორციელებულ იქნეს წლიური გეგმით დასა-

ხული და ოფორტ ნატურალური ბევრით შესასრულებელი ადგილობრივი გზე-
ბის სამუშაოები, სახელობრ: საქართველოში—4.600.000 მან., აზერბაიჯანში—
3.800.000 მან. და სომხეთში—1.600.000 მან. ოთვენობით, ისე ადგილობრივი
ბიუჯეტის სახსარით შესასრულებელი, სახელობრ: საქართველოში—2.500.000
მან., აზერბაიჯანში—3.200.000 მან. და სომხეთში—700.000 მან. ოთვენობით,
—წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი ოსპუბლიკების ცენ-
ტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის პრეზიდიუმებს:

ა) დაავალონ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, რათა მათ მოაწყონ
თავისთან საგზაო სექტიონთ, ომელთაც შეიძრო კონტაქტი ექნებათ რესპუბლი-
კანური გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამ-
მართველოების ორგანიზაციას;

ბ) დაავალონ რესპუბლიკანური გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტო-
მობილო ტრანსპორტის სამმართველოებს აჭარმონ კონტაქტური მუშაობა
აღმასრულებელ კომიტეტებთან—ადგილობრივი საგზაო მშენებლობისათვის სა-
ერთო ტენიაჟური ხელმძღვანელობის გასაწევად.

11. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი ოსპუბლიკე-
ბის მთავრობათ გამოსცენ დადგენილებანი იმის შესახებ, რომ ოფორტ ადგი-
ლობრივი ბიუჯეტით საგზაო მშენებლობისათვის დაინიშნული ფულადი სახსარი,
ისე მოსახლეობის პირადი შრომით მონაწილეობის ნაცვლად მიღებული თან-
ხები აუცილებლად მომმარებულ იქნეს პირდაპირი დანაშაულებისამებრ.

12. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის პრეზედიუმს აღადგინოს მთლად საგზაო მშენებლობისათვის ადგი-
ლობრივი ბიუჯეტით 2.500.000 მან., რაც საამისოდ დანიშნული იყო ა/ქსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით.

13. საკიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ამიერკავკასიის ცენტრალურმა აღ-
მასრულებელმა კომიტეტმა მიმართოს აღმასრულებელ კომიტეტებსა და საპუთა
სახოგადოებრიობას—საგზაო ბევრის მნიშვნელობისა და მისი 100% ით გან-
ხორციელების აუცილებლობის შესახებ.

14. ოთვენაც ამიერკავკასიაში მანქანების შემოწილეა არ შეესაბამება ხუ-
ჭლეული გეგმის ვარაუდს და ავრეთვე ხელთქონებული პარკი არადამატა ყოფი-
ლებელ მდგომარეობაშია იმიტომ, რომ იგი უზრუნველყოფილი არ არის რემონ-
ტით (ამიერკავკასიაში საავტო-სარემონტო ქარხნის არქონის მიზეზით აეტო-
მანქანების უდიდესი რიცხვი გამოდის ექსპლოატაციიდან რემონტის უჭირო-
ბისა და არასაემარისი რემონტის გამო), მიენდოს ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს:

ა) იხმაროს სათანადო ღონისძიება, რათა ამიერკავკასია უზრუნველყოფილ
იქნეს შანქანების შემოწილეთ მიერკავკასიის სახალხო-სამეცნიერო ცხოვჩები-
სათვის საჭირო რაოდენობით;

ბ) იხმაროს ღონისძიება, რათა ტფილისში აშენებულ იქნეს საავტოსარე-
მონტო ქარხანა, ხოლო ბაქოსა და ერივანში შეიქმნას სარემონტო ბაზისები.

II.

1. ძლინიშნოს, რომ:

ა) სრულიად საკავშირი საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის მანქანების პარე გაცვეოლია;

ბ) ავტოტრანსპორტი გაჭირებულ მდგომარეობაშია სათაღარიგო ნაწილების (საიმპორტო და საბორთო წარმოების) და მასალების უქონლობის გამო, რაც იწვევს მანქანების რემონტში დაზი ხნით ყოფნას და ამით მცირდება ტრანსპორტის გამოყენების ოდენობა;

გ) მანქანების მოძრაობის ტეხნიკური სისწრაფე მცირეა, მანქანები ადრეულად ცვდება და ხშირ-ჩშირად იმტვრევა გზების ტეხნიკურად ცული მდგომარეობის გამო, განსაკუთრებით სამარტინულო და საბაზე რაიონებში;

დ) სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის მიერკავების კონტრას თავის დროზე და საქართვისად არა მარაგდება ავტოტრანსპორტით, რაც იწვევს გადაზიდვათ შესრულების თველსაჩინა დაყოვნებას;

ე) სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის კლიენტები სრული გარკვეულობით არ მუშაობენ და მიზანშეწონილად არ იყენებენ ავტოტრანსპორტს (საწყობები მთლად არ არის გადასული ორცვლად მუშაობაზე, საწყობები იხურება მუშაობის დროს, არ არსებობს დამტვირთველთა საქართვის რიცხვი და სხვა ამისთ);

ვ) შეუწყნარებელია დატვირთვისა და გაღმოტვირთვისათვის მანქანების გაჩრენების დროს ნორმის გადიდება;

ზ) სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ავტოტრანსპორტის სიძევლისა, კვალიურიციური ავტომობილური არყოლისა და საწყობებისა, კლიენტებისა და რკინისგზების გაურკვეველი მუშაობის შედეგია სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის მიერ გადაზიდვათ გეგმის შესრულებლობა 1931 წლის პირველი ნახევარწლის განმავლობაში;

თ) სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ავტოპარე უზრუნველყოფილი არ არის საგზაო სადგომებით;

ი) მიუწედავად შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილებისა — სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის სატრანსპორტო საშუალებათა მობილიზაციის აქტალუის შესახებ, — ადგილები მაინც განაგრძობენ აღნიშვნულ შენაერთის მოძრავი შედგენილობის მობილიზაციას სხვადასხვა გვარი კამპანიების ჩასტარებლად.

ზემოაღნიშვნულის მიხედვით და სატრანსპორტო მუშაობის გაუმჯობესებისა და სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ავტოპარკის მოძრავი შედგენილობის რაციონალურად გამოყენების მიზნით საჭირო იქნეს ცნობილი, რათა:

1) სრულიად საკავშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ავტოტრანსპორტი და მის მიერ მომსახურეობა-გასაწევი კლიენტურა საესტილ გადავიდნენ ორცვლად და სამცვლად მუშაობაზე;

2) სრულიად საკავშირო სააგტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ქლიენტურის საწყობებში და აგრეთვე რკინის გზებზე გადიდებულ იქნეს დამტევიროველთა რიცხვი და, შრომის ნაყოფიერების გადიდების მიზნით, შემოღებულ იქნეს მათვის შრომის ნატერიბითი ან პრემიალური სასყიდელი;

3) რკინის გზებისა, სრულიად საკავშირო სააგტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის და ამ უკანასკენელის ქლიენტურის საწყობებში მოწყობილ იქნეს თუნდაც სულ მარტივი ხელსაწყო დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოთა მექანიზაციისათვის;

4) 1931 წელს საესებით იქნეს გაშლილი სრულიად საკავშირო სააგტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის 1931 წლის გეგმით გათვალისწინებული გარაუების მშენებლობა;

5) კატეგორიულად აერძალოს ადგილებს „სრულიად საკავშირო სააგტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის სატრანსპორტო საშუალებათა მობილიზაციის შესახებ“ გამოცემული შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილების დარღვევა;

6) წინადადება მიეცეს „აეტორემსნაბ“-ის ამიერკავკასიის განყოფილებას—პირველ რიგში და განცხადებებით განსაზღვრულ ვადებზე მიაწოდოს სრულიად საკავშირო სააგტომობილო ტრანსპორტის შენაერთს საბჭოთა და საიმპორტო წარმოების სათადარიგო ნაწილები და მასალები.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ივლისის 26.

ტფილისი.

დადგენილება ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

171. 1931 წელს მუშა-ძალით მშენებლობის მომარაგების ოპერატორი გეგმის შესახებ.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარისტის მიერ: წარმოდგენილი—1931 წელს მუშა-ძალით ა/ქსფსრ მშენებლობის მომარაგების ჯუმლობითი ოპერატიული გეგმა დამტკიცებულ იქნეს.

2. რაღაცაც მშენებლობის გეგმების ოგანიზაციის ნაწილი შესრულებული არ არის მიმღინარე წლის პირველ ნახევარწლის განმავლობაში (შესრულებულია წლიური გეგმის 30%-ი), რის გამოც ა/შ. მეორე ნახევარწლის განმავლობაში შეიქმნება გაძნელებული მდგომარეობა მუშა-ხელით მშენებლობის მომარაგების

საქმეში და რაღგანაც, ამასთანაცე, სამშენებლო ორგანიზაციებმა მიმდინარე წლის პირველ ნახევარწლის განმავლობაში სათანადო სიმაღლეს ვერ დააყენეს შრომის ორგანიზაციისა და მშენებელთა წესიტაც გამოყენების საჭმე, აგრე-თვე არაუზრუნველჲყვეს მუშები ნორმალური კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობებით; —დაევალოს სამშენებლო ორგანიზაციებს;

ა) წარუდგინონ ორი დეკადის ვადაზე დასამტკიცებლად ა/კსფსრ სახელ-მწოდო საგეგმო კომისიის სამშენებლო სექტორს და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომისიებს —კუთვნილებისამებრ — სამშენებლო სამუშაოთა შემდგომი მექანიზაციის გეგმა მიმდინარე წლის მე-III და IV კვარტალებისათვის;

ბ) მაქსიმალურად გამოიყენონ საშენებლზე ქნებული მექანიზები; ამას-თანაცე, კონტროლის გაწევა ამა დადგენილების შესრულებისათვის დაეკისროს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღ-ლეს საბჭოს და მის ადგილობრივ ორგანოებს;

გ) უზრუნველჲყველ მშენებლი მუშების შრომის ნაყოფიერების გადიდება 33%-ით და სათანადო სიმაღლეზე დააყენონ მუშების შრომის ნაყოფიერების ინტენსივა, განსაკუთრებით-კი სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკარელობის შეღებების აღნუსხვა;

დ) დაამთავრონ, არა უგვიანეს აგვისტოს 10-სა, კოლექტიურ მეურნეო-ბებთან მუშა-ძალის მოვროვების თაობაზე ხელშეკრულებების დადება, ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ შედგენილი მუშა-ძალის განაწილების ოპიონობითი გეგმების საფუძველზე;

დაევალოს ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრს —უზრუნველჲყველ კოლმეურნეო-ბებთან მუშა-ძალის მოვროვების თაობაზე ხელშეკრულებების დადება, სამუშაოე-ბის მიერ კულექტიურ მეურნეობებთან დადგებული ხელშეკრულებების მი-ხედვით;

ე) უზრუნველჲყველ სამშენებლო სამშენეოების თანაბარი გაშლა მიმდინარე წლის მე-II ნახევარწლის განმავლობაში და გაითვალისწინონ გეგმებში მიმდი-ნარე წლის ნოემბრის და დეკემბრის თვეების თანაბარი დატვირთვა;

ვ) რაციონალურად გამოიყენონ მშენებელ მუშათა ხელთმყოფი კადრები, მათი კვალიფიკაციის შესაბამისია, და საკებით აიცილონ მუშების მოცდენა, განსაკუთრებით კვალიფიციური მშენებლებისა;

ზ) უზრუნველჲყველ როგორც შენებაზე უკვე მოსაქმე მშენებელი მუშები, ისე სამუშაოზე ახლად მისულნი სათანადო საბინაო და სასანიტარო-სატექნიკო პირობებით, შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოების მოთხოვნისამებრ.

3. დაევალოს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ა/კსფსრ შედგენი-ლობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებსა და მთა ადგილობრივ ორგანოებს:

ა) დააწესონ კონტროლი სამშენებლო ორგანიზაციების მიერ ამა დადგე-ნილების შესრულებისათვის;

ბ) წინასწარ, ვიდრე მშენებლობანი ახალ მუშებს მოაგროვებდნენ, შეამოწ-მონ ამ მშენებლობებზე არსებული შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობები და,

უკეთიუ ნორმალური პირობები არ აღმოჩნდება, წინასწარ, ახალი მუშა-ძალის მოგროვებამდე, მოახერხონ ნორმალური კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა სათანადო მშენებლობებზე;

გ) ხელი შეუწყონ სამშენებლო ორგანიზაციებს შრომის წესიერი ორგანიზაციის საქმეში; ამასთანავე, ა/ქსფსრ დიდორონ მშენებლობათა საქმიანობაში უნდა შთაინერგოს ფუნქციონალობის ახალი მეთოდები, რასაც სსრკ-ის დიდორონ მშენებლობებზე ანხორციელდს შრომის ცენტრალური იმსტიტუტი;

დ) დააწესონ კონტროლო შრომის ცენტრალური ინსტიტუტის კურსები მთავრებულთა მშენებლობებზე სათანადო გამოყენებისათვის;

ე) შეამოწმონ ერთი თვის ვადაზე ცველა დიდი მშენებლობის მუშაობა იმ მხრით, თუ რამდენად არის გატარებული მშენებელ მუშათა შრომის სასყიდლი-სათვის დაწესებული შეფასებაზი; ამასთანავე, ის სამშენებლო ორგანიზაცია, რომელიც დაარღვევს ამ შეფასებათ, მიცემულ უნდა იქნეს პასუხისმგებაში სასამართლო წესით;

ვ) უზრუნველყონ მუშა-ძალით პირველ რიგში ის სადამკერელო მშენებლობანი, რომელიც, როგორც ამ რიგისანი, განსაზღვრულ არაან სსრკ-ისა და ა/ქსფსრ მთავრობათა დადგინილებების თანაბეჭდ; ამასთანავე, საკირო შემთხვევაში, მოახდინონ ხოლო მშენებელ მუშათა გადაგზვენა ნაკლები მნიშვნელობის მშენებლობიდან სადამკერელო მშენებლობაზე.

4. დაევალოს ა/ქსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატს და ამიერკავკასიის სადარგო კომისარიატიულ შენაერთებს უზრუნველყონ მშენებელ-მუშათა დაუუცალებელი მომარაგება სამრეწველო და სასურსათო პროდუქტებით—დაწებულო ნორმების ფარგლებში.

5. დაევალოს სამშენებლო ორგანიზაციებს, სააქციო საზ. „უსტანოვეა“-ს ამიერკავკასიის კონტორის და მის ადგილობრივ ორგანიზებს, იგრეოვე ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს—უზრუნველყონ დაუყოვნებელი გადასვლა კვალიფიციური მშენებლების გაჟარირენებული მომზადებიდან ისეთ მომზადებაზე, რაც გათვალისწინებულ იქნება სააქციო საზ. „უსტანოვეა“-ს ა/კ. კანტორისა და სამშენებლო ორგანიზაციებს შორის დადგებულ ხელშეკრულებებით; ამასთანავე, დაეკისროს სამშენებლო ორგანიზაციებს—ხელი შეუწყონ სააქციო საზ. „უსტანოვეა“-ს ა/კ. კონტორის მშენებელთა მომზადების მუშაობაში.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისარითა

საბჭოს თავმჯდომარე მ. ლიახელაშვილი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისარითა

საბჭოს საქმითა მმართველი ა. შეგერლოვი.

1931 წ. ივლის 26.

№ 386.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.

172. კოლექტიური მეურნეობებიდან გარე-სამუშაოზე გასცლის ორგანიზაციის ღონისძიებათ და სამეურნეო ორგანიზაციებისათვის სოფლად მუშა-ხელის მოვროვების საქმეში ხელის შეწყობის შესახებ.

„გარე-სამუშაოზე გასცლის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური იღმისარულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივნისის 30-ის დადგენილების შესაბამისად (გამოქვეყნებულია გან. „იზვესტია“-ში 1931 წ. ივნისის 7-ს) ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებს, სამეურნეო ორგანოებთან და საკოლმეურნეო ცენტრებთან ერთად, ვაზუსტონ მოთხოვნილება მუშადალისადმი თვეობით, და ერთი დეკადის ვადაზე შეადგინონ მუშა-ძალის მოვროვების რიონობითი გეგმები 1931 წლის მე-II ნახევარშლისათვის.

2. დაევალოს შრომის სახალხო კომისარიატებს, საკოლმეურნეო ცენტრებთან, სარიაონო იღმისარულებელ კომიტეტებთან და სამეურნეო ორგანიზაციებთან ერთად, სამი დღის ვადაზე, დღიდან სოფლად მუშა-ძალის მოგროვების საკონტროლო ციფრების დატეკციებისა, მიაწვდინონ ეს გეგმები რაიონებს, სასოფლო საბჭოებს, კოლექტიურ მეურნეობებს, კოლმეურნეებს, ინდივიდუალურ მეურნეებს და ცალკეულ საწარმოთ და მუშებს.

3. წინადება მიეცეს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, ა/კსფსრ მიმართებას სახალხო კომისარიატს, ამიერკავკასიის რეინის გზების დირექციის, ამიერკავკასიის სარკინისგზზო მშენებლობის სამშაროთველოს და სხვა სამეურნეო ორგანოებს, ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობით, დაუყოვნებლივ გამოარევონ, რამდენიდ მომზადებულნი არიან ცალკეული საწარმონი, მშენებლობანი და სხვა ამისთ. მუშების მისაღებად, და იხმარონ ლონისძიებანა, რაც უზრუნველყოფს მუშათა საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებას, მექანიზაციის განსორციელებას, განსაკუთრებით უფრო შრომატევადიან სამუშაოებში, მუშა-ძალის წესიერ და მისამშეწონილ გამოყენებას და სხვ.

შრომის სახალხო კომისარიატებში და შრომის სარიაონო ინსპექტორებმა, პროფესიონალურ ორგანიზაციებთან და მუშათა სახოვადოებრიობასთან ერთად, უნდა დაამყარონ კონტროლი ამა მუხლის შესრულებისათვის.

4. დაევალოს სამეურნეო ორგანოებს—დაუყოვნებლივ შეუდგნენ კოლექტიურ მეურნეობებთან ხელშეკრულებების დადებას შედგეტი მუშა-ძალის გამოყოფის შესახებ და გაითვალისწინონ ამ ხელშეკრულებებში ორივე მხარის კონკრეტული ვალდებულებანი, კერძოდ—გარე-სამუშაოზე გასულთათვის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურეობის გაწევა, კოლექტიური მეურნეობებისათვის საწარმოო და მატერიალური დახმარების გაწევა, კოლექტიური მეურნეო-

ბებისათვის გაშეყობილობის მიცემა, სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის რემონტი, საბავში ბაგათა და ბაქანთა მოშეყობა, გარე-სამუშაოზე გასულთა ბავშების საჭაბრიკო-საქარხნო სკოლებში, სამშენებლო საქმის სწავლების სკოლებში, პროფესიონალურ-ტენისურ კურსებზე და სხვა ამისთ. კურსებზე მიღება.

შრომის სახალხო კომისარიატებში და პროფესიონალურმა ორგანოებმა თვალყური უნდა ადევნონ ხელშეკრულებებით ნაკისრებ ვალდებულებათა იღს-რულებას და აგრძელებ პრატიკული დამშარება უნდა გაუწიონ სსმურნეო ორგანოებს და კოლექტურ მეურნეობებს.

5. დაევალოს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, თავმჯდომარების პასუხისმგებლობით, და სარაიონო საბჭოთა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს— გაუწიონ პრატიკული დამშარება სამეურნეო ორგანოებს, შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებს და კოლექტურ მეურნეობათა კავშირებს მუშა-ძალის მოგრძელების შესახებ ხელშეკრულებების დადებისა და ამ ხელშეკრულებების განხორციელების საქმეში.

6. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს— ჟეიმშაოს და განახორციელოს ამ თუ იმ ცალებულ საწარმოში ერთი თვის ვადაზე ღონისძიებათა სისტემა, რაც უზრუნველყოფს მოვროვილ მუშა-ძალის საწარმოშე მიმავრებას და მუშათა დენალობის (ცვლებადობის) ლიკვიდაციას.

7. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ამიერ-ჭავასის სამომზმარებლო კოოპერაციის კეშირის და სამომზმარებლო კოოპერაციის მთელ სისტემას— უზრუნველყონ მუშების დაუცადებელი მომარაგება, დადგენილი ნორმების ფარგლებში, დეფიციტური საქონლით და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მრეწველობის უაღრეს დარგებს.

გააძლიერონ კვედა კოოპერატიული ორგანიზაციების მუშაობა საწარმოსა და მშენებლობაში.

პროფესიონალურმა ორგანიზაციებმა უნდა დააწესონ მუშათა ყოველ-დღიური კონტროლი კოოპერაციის მუშაობისათვის.

8. ა/ქსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა უნდა შეიმუშაოს ჭრით დეკადის ვადაზე ღონისძიებანი სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით იმ კოლექტიურ მეურნეობათა უპირატესად მომარაგებისათვის, რომელიც გამოჰყუნებ გარე-სამუშაოზე გამსვლელ კოლეგიურნეთა თვალსაჩინო რიცხვს.

9. ამიერკავკასიის საკოლმეურნეო ცენტრმა, სამეურნეო ორგანოებთან ერთად, უნდა დააწესოს კოლექტიურ მეურნეობათა დასაჯილდოებლად რამდენიმე პრემია ზედმეტი მუშა-ძალის გამოყოფის გალდებულებათა თავის დროზე დაწარმატებით შესრულებისათვის.

10. მიენდოს ა/ქსფსრ შედეგნილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს განსაზღვრონ ასეთი კოლექტიური მეურნეობებისათვის (მუშ. 8) უპირატესობანი სკოლებისა და სხვა კულტურულ-განმანათლებელ დაწესებულებათა, ბაგათა, საბაგშეო სახლთა და სხვა ამისთ. მოწყობის დროს.

11. დაევალოს სამომზმარებლო კოოპერაციის—განსაზღვროს ისეთი კოლექტიური მეურნეობებისათვის, რომელიც იძლევიან გარე-სამუშაოზე გამსვლელთა უფრო დიდ რიცხვს, უპირატესობანი, სოციალურ-საყოფაცხოვრებო და-

წესებულებათ (სასადილო, სამუზეულო, სამრეცხელო და სხვ.) მოსაწყობად, სახსარისა და გაწყობილობის გამოყოფის დროს.

12. წინადაღება ნიეკეს მიიღებავეკასიის საკოლმეურნეო ცენტრს—წარალ-გინოს, ერთი თვის ვადაზე, ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატში და ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიაში კოლექტიურ მეურნეობათა შრომის ბალანსი სარაიონო ხაზით.

13. დაევალოს ა/ქსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას, ა/ქსფსრ შრომისა და მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისან ერთად, შეიმუშაოს სამი თვის ვადაზე შრომის ბალანსი კოლექტი. მეურნეობათ—1932 წლის-თვის.

14. დაევალოს მიიღებავეკასიის საკოლმეურნეო ცენტრს, დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად, აწარმოოს ფართო პოპულარიზაცია სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს ა/წ.-ივნისის 30-ის დადგენილებისა „გარე-სამუშაოზე გასტლის შესახებ“, ისეთი ვარაუდით, რომ ეს დადგენილება მიწვდენილ იქნეს რაონიამდე, სასოფლო საბჭომდე, კოლექტიურ მეურნეობამდე და ცალკეულ კოლმეურნებდე და საგლეხო კომლამდე.

მიიღებავეკასიის საკოლმეურნეო ცენტრმა ერთი დეკადის ვადაზე უნდა ვამოსცეს ნაციონალურ ენგზე და მიაწოდოს ადგილებს სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისისა და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება.

15. მიენდოს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, მიიღებავეკასიის პროფესიონურ კავშირთა საბჭოსთან და დაინტერესებულ სამეურნეო ორგანებთან ერთად, შეიმუშაოს ღონისძიებანი სხვადასხვა საწარმოსა და რაიონში ერთიდაიმავე კვალიფიკაციის სამუშაო ხელფასის თანაბრობის თავიდან ასაკულ-ნად და მიაქციოს განსაკუთრებული ყურადღება მრეწველობის უალრესი მნიშვნელობის დარგებს მუშათა მძღვანებელი ჯგუფების მიხედვით.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორანელა შვილი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ივნისის 26.

№ 387.

ტურისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ქოსტოკა“-ს 211 №-ში 1931 წ. ივნისტოს 3-ს

დადგენილება ა/ქსფსრ სახალხო კომისარობრივი საგზონი.

173. ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობაში 1931 წელს ქალთა ჩაბმის
საკითხის შესახებ.

აღსანიშნავია, ომმ თუმცა ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობას მუშა-ძალა დი-
დად ესაჭიროება, მაინც სამეურნეო ორგანიზაციებმა და შრომის სახალხო კო-
მისარიიტის ორგანოებმა ფართოდ ვერ გაშალეს მასშები მუშაობა სახალხო
მეურნეობაში ქალთა ჩაბმისად, პირველ რიგში მუშებისა, მოჯგავირებისა
და წითელირმილების ცოლებისა, კოლმეურნე-ქალებისადა სხვ.; ამის გამო, წარ-
მოებაში ქალთა მაქსიმალურად ჩაბმისა და ზემოაღნიშნულ ნაკლთა თავიდან
აცილების მიზნით, ა/ქსფსრ სახალხო კომისარობრით საბჭო ადგენს:

1. დადასტურებულ იქნეს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიიტის მიერ
წარმოდგენილი გეგმა ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობაში ქალთა ჩაბმისა და დაე-
ვლოს სამეურნეო ორგანოებს და შრომის სახალხო კომისარიიტის ორგანოებს—
კვლავ ჩააბაა 1931 წლის ბოლოსთვის ამიერკავკასიის სახალხო მეურნეობაში 43.000
ქალი, სამომზარებლო კორპუსისა და სოფლის მეურნეობის ჩაუთ-
ლელად. აქედან—ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის უბალლესი საბჭოს მიერ გაერ-
თიანებულ მრეწველობაში—10.000 ქალი, ა/ქსფსრ მომარაგების სახალხო კომი-
რიატის მრეწველობაში—3.000 ქალი, „აზენებში“—2.000 ქალი, სამშენებლო
ორგანიზაციებში—8.000 ქალი, ამიერკავკასიის რეინის გზაზე—2.500 ქალი,
ადგილობრივ ტრანსპორტზე—1.000 ქალი, სრულიად საყავშირო სავტომობილო
ტრანსპორტზე—600 ქალი, განითლების სახალხო კომისარიატებისა და სა-
ხალხო განათლების განყოფილების ხაზით—5.000 ქალი, ჯანმრთელობის
ხაზით—2.400 ქალი, სახალხო კაეშორგაბმულობის ხაზით—1.200 ქალი, სამ-
მართველო აპარატის ხაზით—4.300 ქალი, კომუნალურ საწარმათა და სახალხო
კედის ხაზით—3.000 ქალი.

2. დაევალოს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს და სამეურნეო ორ-
განოებს—უზრუნველჰყონ, რომ მუშათა და მოსამსახურეთა ახლად შეეს-
ბულ კადრებში ქალთა რიცხვი შეადგენდეს არა ნაკლებ 40% -ისა.

3. წარმოებისათვის და შრომის ცენტრალური ინსტიტუტის კურსებისა და
ბაზისებისათვის ქალთა მოგრძელების დროს განასაკუთრებული ყურადღება უნდა
მიექცეს ამიერკავკასიის ძირითად ერთა ქალების (თურქი-ქალებისა, ქართველი-
ქალებისა და სომები-ქალების) და იგრძოვე უფრო ჩამორჩენილ ეროვნულ უმ-
ცირესობათა (ავარელი-ქალების, აფხაზი-ქალების, ლი-ქალების, ქურთი-ქალ-
ების, თალიშ-ქალების, ასსურელი-ქალების, მოიელ ებრაელი-ქალების და სხვ.)
მიზიდვას.

4. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, სამეურ-
ნეო ორგანოებთან ერთად, მოამზადოს საწარმათა და მშენებლობათა მოკლე-
ვადიან კურსებზე და შრომის ცენტრალური ინტიტუტის ბაზისებზე არა ნაკლებ
ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის უბალლესი საბჭოს მრეწველობაში ახლად ჩასაბ-

9. დათასტურებულ იქნეს თვიურის ჩატარება ივლისის 15-დან ბევრისტოს 15-მდე წარმოებაში ქალთა შრომის შთანერგვისათვის და დაევალოს ა/ქსფსრ შედეგნილობაში შეძაფალი რესპუბლიკურის სახალხო კომისარითა საბჭოებს და ადგილობრივი აღმასრ. კომიტეტებს—ხელი შეუწყონ თვიურს და დაწესონ კონტროლი განსახორციელებელი თვიურის მსჯლელობისათვის.

10. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს გამოსკეს სამი დღის ვადაზე დადგენილება, რომლითაც აქრძალულ იქნება შემდგომში შამაქაცავან კვალიური ციური მუშების მომზადება ისეთი პროფესიებისათვის, რაც, ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის დადგენილების თანახმად, შეესტულ უნდა იქნეს მარტოდენ ქალებით; რაც შეეხება იმ პროფესიებისათვის მუშა-დალის მომზადებას, რაც უპირატესად შევსებულ უნდა იქნეს ქალებით, დაწესებულ იქნეს—საგალლებულოდ და უპირატესად ქალების ჩამა ამ პროფესიებისათვის მომზადებაში.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორაზელაშვილი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა

სტენის საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 ივლისის 28.

№ 385

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 211 №-ში 1931 წ. იგვისტოს 3-ს.

დადგენილება ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან
არსებული აღსრულების უმცოვებელი კომისიისა.

174. „საბამბე რაიონებში სამრეწველო საქონლის შეზიდვის თაობაზე“ გამოცემული ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივნისის 26-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

მოისმინა-რა ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირის წარმომადგენლის ამ. ლაპტევისა და ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტის წარმომადგენლის ამ. ფრავ-ზადეს მოხსენებანი და ა/ქსფსრ მუშაზა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის შევრის ამ. პოტერიახინის თანამოხსენება—საბამბე რაიონებში სამრეწველო საქონლის შეზიდვის შესახებ, ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწებელი კომისია აღნიშნავს, რომ რაოდენობით პირველ ნახევარწლის განმავლობა-

ში საქონლის შეზიდვის გეგმა ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კომისიის კავშირს შესრულებული აქვს საერთოდ დამატავოფილებლად, ხოლო რაც შეგხება მეტამბეტისათვის მიზიდული საქონლის ასორტიმენტის თვისებას, ამ მხრივ მთავრობისა და პარტიის დირექტივები შესრულებული არ არის.

მეტამბეტისათვის შეზიდული საქონლის ასორტიმენტში არ მოიპოვება მცნარეული ზეთი, სასარაჯო და სალიტონი ნაკეთობა, ტყავეული და რკინეული საქონელი; ამისთანავე აზერბაიჯაოშში შეზიდული საქონლის საერთო რაოდენობის $41,90\%_0$ -ს—შეაღენს საქალაქო ასორტიმენტი (ტრიკოტაჟი, დიდი ფასიანი მზა ტანისამოსი, ქალის მაღალქუსლიანი ფეხსაცმელი და სხვ. ამისთ.).

ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კომისიის კავშირს მოწყობილი არ აქვს რაიონებში მეთვალყურეობა, აღწევს თუ არა ფაქტიურად საქონელი მეტამბეტისამდე, და ბრძოლა იმისათვის, რომ საქონელი არა რჩებოდეს რაიონულ ცენტრებში და სამომხმარებლო კომისიის სესტრემა დიდ წანამარტ ფასს არ ადებდეს საკონელს.

ამისდამიხდევით აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის ადგენს:

1. წინადაღება მიეცეს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კომისიის კავშირს—ამს. ღამპტევის პასუხისმგებლობით—საბოლოოდ მოაწესრიგოს ერთი დეკადის ვადაზე მეტამბეტისათვის დანიშნული საქონლის ასორტიმენტის საკითხი.

2. ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კომისიის კავშირში უნდა მოაწყოს სისტემატიური კონტროლი, რათა საქონელი აღწევდეს მეტამბეტის ქვედა ფენებისადე, და შემოილოს ორდეკადური მოხსენებები ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსათვის სამრეწველო საქონლის დანიშნულებისამებრ გამოყენების შესახებ.

3. დაევალოს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კომისიის კავშირს—კატეგორიულად აუკრძალოს სარაიონო და სასოფლო კომისიარეულ თრაგიონზარებს სამრეწველო საქონელზე თვითნებისად წანმატების დადება და ამის შედეგი მოახსენოს აღსრულების შემმოწმებელ კომისიას აგვისტოს 19-ის სხდომაზე.

4. აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის მორივ სხდომაზე—აგვისტოს 9-ს მოსმენილ იქნეს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მოხსენება მზა ნაკეთობათა (ტანისამოსი, ფეხსაცმელი და სხვ.) ფასების შემცირების შესახებ.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
თავმჯდომარე მ. ორაზელაშვილი.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
მდიდარი თ. ბელნიკოვი.

1931 ივლისის 29.

№ 19.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 214 №-ში 1931 წ. აგვისტოს 6-ს.

**დადგენილება პ/ქსცსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან
არსებული აღსაჩვლების შევაოზვებელი კომისისა.**

175. ბაზბის დამუშავების კამპანიის თაობაზე სრულიად საკავშირო კომისისტერი პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ გამოცემული 1931 წ. V/12 დადგენილების აღსრულების მხელელობის შესახებ.

მოისმინა-რა მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ჭარბობის მოხსენება—ბაზბის დამუშავების კამპანიის მსვლელობის შესახებ, აღსრულების შემოწმებებელი კომისია აღნიშნავს, რომ სრულიად საკავშირო კომისისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1931 წლის მაისის 12-ის დადგენილების ის ნაწილი, რაც დავილებათა შესრულების ვადებსა და ოდენობას ეხება, აღსრულებული არ არის.

იყლისის 25-თვის ა/ქსფსრ-ში 1-ლი კულტივაცია შესრულებულია მხოლოდ 40% -ით, მეორე—39% -ით და მესამე—13% -ით, მაშინ, როდესაც ყველა სამი კულტივაცია შესრულებული უნდა ყოფილიყო ივლისის 20-თვის. სატრაქტორო კულტივაციით მოცულია ფართობის მხოლოდ 13% -ი. მეორე მარგვლა ივლისის 25-თვის შესრულებულია 96% -ით და შეთხელება—79% -ით, მესამე—43% -ით, მაშინ, როდესაც ყველა ეს სამუშაო დამთავრებული უნდა ყოფილიყო მაისის 20-თვის. დამუშავების თვისება მთელ რიგს რაიონებში (პუშკინო, აღგაბედინი, ყარაღლინი, აღი-ბაირამლი და სხვ.) დამატაყოფილებელი არ არის.

აღსრულების შემოწმებელი კომისია აღნიშნავს საბჭოთა საბამბე მეურნეობების მიერ სრულიად საკავშირო კომისისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის დირექტივის არადამაქტიურობელად შესრულებას, რადგანც აქ ივლისის 25-თვის პირველი მარგვლა ჩიტარებულია 60% -ით, პირველი გათხელება—45% -ით, მეორე მარგვლა და გათხელება—თანადობით—9% და 3% -ით, პირველი კულტივაცია—76% -ით, მეორე—13% -ით და მესამე—2% -ით.

ბაზბის დამუშავების კამპანიის ჩაშლის ძირითად მიზეზებად აღსრულების შემოწმებელ კომისიას მიაჩინა:

1) რესპუბლიკანური სარიონო ორგანიზაციების, განსაკუთრებით აზერბაიჯანის სსრ-ში, და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების (პუშკინისი, საბირაბადისა, უჯარისა, ლაგისა და სხვ.) არათავეს დროზე გადასცლა, ბაზბის დათვების შემდეგ, დამუშავების კამპანიის მოცუნების აღსრულებაზე;

2) საკოლმეურნეო სსტრემის მიერ პარტიისა და მთავრობის დირექტივების შეუსრულებლობა შრომის ორგანიზაციისა და ნაკრობითობის შთანერვის სფეროში; შრომის აღნუსხვის ფორმები აზერბაიჯანის სსრ კოლექტიურ მეურნეობამდე მიღწეულია მხოლოდ ა/წ. ივლისის 15-თვის; სამუშაო გეგმები შედგენილია მხოლოდ 1-ლი დამუშავების ბოლოსთვის (აზერბაიჯანის სსრ-ის კოლმეურნეობებში მარტოლენ 56,7% -ით);

ზემოთ კატეგორიის საბამბე კადრების მომზადების კონკრეტული გეგმა, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს ამ კადრების თავის დროზე მომზადებას და გარდამშალებას.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
თაემჯდომარე მ. ორანელაშვილი.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
მდივანი თ. მელნიკოვი.

1931 წ. ივნისის 29.

№ 20.

ტუილისი.

დადგენილება პ/ქსჭრ სახალხო კომისართა საბჭოთან
არსებული აღსრულების უფლიშებელი კომისიისა.

176. 1931 წლის მოსავლის ბაზის გადაზიდვისათვის გზებისა და
ტრანსპორტის განმზადების შესახებ.

მოისმინა-რა სრულიად საკივშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ამიერკავკასიის კონტროლის წარმომადგენელის ამბ. იაშვილისა და ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტის წარმომადგენლის ამბ. ფარაჯ-ზადეს მოხსენებანი და ა/ქსჭრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარისტის კოლეგიის წევრის ამბ. პოტერიაზინის თანამოსხენება, —ა/ქსჭრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისია აღნიშნავს, რომ მუშაობა 1931 წლის მოსავლის ბაზის ტრანსპორტირების უზრუნველყოფისა და საამისო გზების განმზადებისათვის სრულიად საკივშირო საავტომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ამიერკავკასიის კონტროლი და ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტმა დამაქმაყოფილებლად ვერ გაშალეს.

რათა თავის დროზე იქნეს განხორციელებული სამშალისი 1931 წლის მოსავლის ბაზის გადაზიდვისათვის წინამდგომარე შემმოდგომა-ზამთრის პერიოდში —აღსრულების შემმოწმებელი კომისია აღვნენ:

1. დაევალოს ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტს —ერთი დექადის ვადაზე საბოლოოდ გააზუსტოს ბაზის შემმოდგომა-ზამთრის პერიოდში გადაზიდვის რაოდენობა და შიმართულება და დამთავროს სატრანსპორტო ორგანიზაციებთან და კოლექტიურ მეურნეობებთან ხელშეკრულებების დადება.

ამიერკავკასიის მებაშბეობის კომიტეტში, ამიერკავკასიის ტრაქტორცენტრთან ერთად, $1\frac{1}{2}$ დეკადის გადაზე შეიმუშაოს პრაქტიკული ღონისძიებანი სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების პარკის საწევი ძალისა და სხვა სატრანსპორტო საშუალებათა გამოყენებისათვის ბამბის ტრანსპორტირების პერიოდში შესყიდვის პუნქტებიდან რკინის გზის სადგურებამდე და ბამბის ქარხნებამდე.

2. დაევალოს სრულიად საკავშირო საკუთრომობილო ტრანსპორტის შენაერთს—ორი დეკადის გადაზე გამოარყენის ხელთქონებული საზოდავი საშუალებანი რაიონებსა, კოლექტიურ მეურნეობებსა და ინდივიდუალურ საგლეხო მუშრნეობებში, და განსაკუთრებით კულაკურ მეურნეობებში; აგრეთვე შეიმუშაოს ტრაქტორული ღონისძიებანი ამ ტრანსპორტის თავის დროშე რემონტისათვის.

3. სრულიად საკავშირო საკუთრომობილო ტრანსპორტის შენაერთის ამიერკავკასიის კონტრამ, ამიერკავკასიის საკოლმეურნეო ცენტრთან ერთად, შეიმუშაოს აგვისტოს 10-თვის მექანიკური და ჭაბანზიდვის ტრანსპორტით გადაზიდვის ფასები და წარსულდების ა/ქსფსრ მომარავების სახალხო კომისარიატს განცხადება მოსახლის აღებისა და შესყიდვის კამპანიის პერიოდში ტრანსპორტისათვის საჭირო მარცვლეული ფურაებისა და მოცულობითი ფურაების რაოდენობის შესახებ.

ამასთან ერთად საკვებთა მრეწველობის ამიერკავკასიის კავშირში უნდა შეიმუშაოს სატრანსპორტო ორგანიზაციების ფურაებით მომარავების გეგმა და უზრუნველჰყოს მათთვის ხელშექრულებების დადგება.

4. დაევალოს ამიერკავკასიის გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარ სამართველოს, ამს. იაშვილის პასუხისმგებლობით, უზრუნველჲყოს, არა უვეინეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, ყამირგზების საზიდავ გზებად გადაჯევევა და განსაკუთრებული ყურადღება მიაკციოს შემდეგ გზებს: ყამარლო-გინდარხი, აღდამ-გინდარხი, განჯა-ძეგმ-თაუზ-ყაზახი, ლაგაფა-აღდამ-ჭუშკინო, უჯარა-გეორქიანი, სალიანი-ბუშკანო-ბელასუვარი.

5. მიერთოს ამს. იაშვილს, ა/ქსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან ერთად, გამოსხებრინოს საბამბე რაიონებში გზებზე ხიდების გადებისათვის საჭირო რაოდენობის საშენი ხე-ტყების მასალა.

6. დაევალოს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, მათი თავმჯდომარების პასუხისმგებლობით, დამთავრონ, არა უგვიანეს ოქტომბრის 1-სა, აღილობრივი მნიშვნელობის გზების რემონტი.

7. წინადალება მიეცეს ამიერკავკასიის მებაშბეობის კამიტეტს—გაითვალისწინოს თავის, 1922 წლის, საკონტრაოლო ციფრებში—ამიერკავკასიის გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარ სამართველოსთან შეთანხმებით—საბამბე რაიონებში საგზაო სამუშაოების დასაფინანსებლად საჭირო თანხები.

8. წინადალება მიეცეს ამიერკავკასიის გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარ სამართველოს—უზრუნველჲყოს თავის, 1932 წლის, საკონტრაოლო ციფრებში აღნიშნული მშენებლობა მასალით, საგზაო ინსტრუმენტებით, სატექნიკო კადრებით და მუშა-ძალით.

9. მიღებულ იქნეს ცნობად ამს. ფარაჯ-ზალეს განცხადება, რომ ამიერკავკასიის მებამბეობის კუმიტეტმა გამოჰყო ილაზნის საბჭოთა მუურნეობის საგზაო მშენებლობისათვის 100 ტრაქტორი.

10. ა/წ. აგვისტოს 19-ს მოსმენილ იქნეს ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტისა და ამიერკავკასიის გზატკილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარი სამმართველოს მოხსენება ბაშბის გადაზიდვისათვის მზამყოფობის შესახებ.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
თავმჯდომარე მ. ორაზელაშვილი.

აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის
მდივანი თ. მელნიკოვი.

1931 წ. ივლისის 29.

№ 21.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 215 №-ში 1921 წ. აგვისტოს 7-ს.